

Tošović, Branko, Korelaciona sintaksa, Institut für Slavistik der Karl-Franzens-Universität Graz, Graz, 2001.

Znika, Marija, Odnos atribucije i predikacije, HFD, Zagreb, 1988.

Sažetak

Marija Znika, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb

UDK 81'367, izvorni znanstveni rad

Primljen 28. travnja 2008., prihvaćen za tisak 2. rujna 2008.

The Syntactic and Semantic Position of Apposition

The paper considers the position of apposition in the sentence, as a syntactic unit made by transformation, and a unit that belongs to the surface of the syntactic structure of the sentence. The paper puts forward the syntactic relationship of the apposition with the attribute, and provides an in-depth analysis of its semantic relationship with the word that has caused its position in the syntactic structure. This relationship is different relative to the apposition having its position owing to a noun, nominalized word or nominal pronoun, i.e. a word with or without full meaning. If the apposition has obtained its position owing to a noun, then the relationship between this apposition and personal nouns differs from that with common nouns.

SKLONIDBA MUŠKIH DVOSLOŽNIH IMENA I NAGLASNA DVOJNOST

Tomislava Bošnjak Botica i Zrinka Jelaska

a razliku od ostalih riječi koje jesu ili bi trebale biti normativno određene i svojim oblikom, posebno svojim naglasnim obilježjem, u osobnih je imena stanje ponešto drugačije. Od velikoga broja inačnosti koje se pojavljuju kod pojedinih osobnih imena i prezimena u hrvatskome jeziku, u radu se razmatraju neke sklonidbene inačice. Kao građa odabrana su dvosložna muška imena, prezimena i nadimci na hrvatskome jezičnome području. Uvode se dodatni kriteriji pri određivanju sklonidbenih uzoraka zasnovani na jezičnim (naglasnim) i izvanjezičnim (identitetskim) oznakama te nude donekle drugačija normativna rješenja od dosadašnjih. Pokazuje se da je u hrvatskome jeziku uslijed sustavne naglasne dvojnosti (prototipni, neobilježeni jednosložni naglasak i neprototipni, obilježeni dvosložni naglasak) i sklonidba sustavno dvojna. Tako se u dvosložnih imenica muškoga roda a-vrsta pokazuje prototipnom, a e-vrsta neprototipnom.

Uvod

Osobno ime i prezime bitan su dio identiteta svakoga čovjeka, ali i jezične činjenice. Prema tomu su kategorija na granici jezika koja istodobno sadržava unutarjezična i izvanjezična obilježja. Kao unutarjezična činjenica osobno ime u kategoriji vrsta riječi pripada imenicama, i to podskupini vlastitih imena. Kao i druge imenice ima svoj fonološki ustroj (glasovi i naglasak), svoje pravopisno određenje, svoj morfološki ustroj (rod i sklonidbu). S izvanjezične pak strane ime je svojevrsna identifikacija osobe, odražava njezinu društvenu, narodnu, vjersku, mjesnu, kulturnu ili koju drugu pripadnost. Drugim riječima, osobna imena osim lingvističkoga, psiholingvističkoga i sociolingvističkoga obilježja imaju i etičko obilježje. To se odnosi i na prezimena. I. Ivas (2003.) promatrao je ta različita obilježja u odnosu na strana imena. P. Šimunović (2006.: 267.) u svojim je radovima promatrao ta obilježja u odnosu na domaća i strana imena, pa smatra bitnim upozoriti kako je često naglasak prezimena vrlo važan ne samo zbog jezičnih, nego i zbog socioonomastičkih razloga. Uzme li se to u obzir, postaje jasno da u odnosu na većinu drugih skupina riječi nije uvijek jednostavno odrediti stroga pravila po kojima bi se neko ime, prezime ili nadimak trebali izgovarati, pisati ili sklanjati.

U jezicima postoje prihvaćeni leksički i pravopisni egzoni, koji su često i međunarodnice, odraz međukulturalnosti koja prihvaća svojstvena obilježja nečijega identiteta. U hrvatskome se to očituje kao preuzimanje oblika imena kakvo ima nositelj, donekle i u izgovoru (npr. Z. Babić, 1995.; Ivas, 2003.). Ovdje se polazi s jezičnoga, ali i ostalih spomenutih obilježja u odnosu i na domaća i na strana imena.

Povod je ovomu radu dijelom društvenoj jezične prirode. Naime, jedan dio govornika hrvatskoga jezika u suvremenoj je komunikaciji već desetljećima izrazito nezadovoljan morfološkom normativnošću svoga imena (ili imena svojih bližnjih). Ti govornici sami imaju drugačiji ostvaraj pa utvrđenu normativnu inačicu ne osjećaju svojom (npr. Bošnjak-Botica i Jelaska, 2006.). Kako je osobno ime jedna riječ ili nekoliko riječi koje se rabe za razlikovanje pojedinoga čovjeka, poteškoća nije mala. Jer mnogi ime ne doživljavaju samo kao izvanjsku oznaku osobe, obični znak raspoznavanja, nego kao bitni dio osobnosti. U mnogim je kulturama, npr. u starim istočnim kulturama i u biblijskoj tradiciji, ime izraz same čovjekove biti (Jarm, 1996.). U knjizi proroka Izaije (Iz 43,1) Bog imenom zove čovjeka: Sada ovako govori Jahve, koji te stvorio, Jakove, koji te sazdao, Izrael: „Ne boj se, jer ja sam te otkupio; imenom sam te zazvao: ti si moj!”

Inačni oblici imena i prezimena

Imena, ali i prezimena često se pojavljuju u različitim oblicima. Tako se npr. ime *Mihael* pojavljuje u oblicima *Mihal*, *Mihalj*, *Mihol*, *Mihovil*, *Mihajlo* itd., ime *Stjepan*

kao *Stipan, Štefan, Stepan, Stefan* itd. uz brojne umanjnice, odmilice poput *Miha, Mihe, Mijo, Miko, Mike, Mišo, Kajo...* ili *Stipe, Stipica, Stipo, Stijepo, Stjepko, Štef, Štefek, Štefo...* (Šimundić, 1988.). Neki su od navedenih oblika fonološke inačice (*Miho i Mijo, Stipo i Stijepo, Mihal i Mihalj*), drugi morfološke (*Mihoj i Mihoje, Stipo i Stipe*), treći tvorben (*Stipe i Stipica, Štef i Štefek*).

Dok se velik broj imena nastalih od istoga izvora smatra različitim likom jednoga imena (dakle, različitim imenima), neka se doživljavaju kao inačice istoga imena (dakle, jednakim imenima). Drugim riječima, neki su temeljno osobno ime, drugi pokraćenice, treći izvedenice, a četvrti inačice. Tako se npr. većina nabrojanih imena u ovome poglavlju smatra različitim oblikom svetačkoga imena *Stjepan* i andeoskoga imena *Mihael*, ali ipak različitim imenima (ako nisu nadimci), no neka se od njih doživljavaju kao inačice jednoga imena. Posebno je to slučaj ako su razlike samo u jednoj pojedinosti, samo u jednoj jezičnoj jedinici. Primjeri mogu biti slovo u pisanome liku kao npr. u (1.i), naglasak u govornome liku kao u (1.ii), jedan glas u oba kao u (1.iii) ili sklonidbeni likovi kao u (1.iv).

(1)

- i. pisani oblik: *Diana i Dijana; Andrea i Andreja; Mia i Mija*
- ii. naglasni oblik: *Miléna i Milena; Antônio i Antonio; Melìta i Mèlita; Pròhaska i Prohàska*
- iii. glasovni oblik: *Lovro i Lovre; Mato i Mate; Alan i Alen*
- iv. sklonidba: *Nives, G Nives i Nivesice; Bruno, G Brune i Bruna; Lice, G Lice i Licea*

Neke od inačica imaju obilježja u okviru sustava hrvatskoga književnoga jezika, druge obilježja u okviru hrvatskoga jezika, a treće uključuju i obilježja drugih jezika. Treba napomenuti da su različite inačice, tj. pisani, glasovni ili naglasni likovi osobnih imena pravilni. Tako P. Šimunović (2006.: 267.) za oblike svoga prezimena Šimunović i Šimúnović i druge toga tipa navodi „Oba su lika pravilna, a, rekao bih, i onaj rubni dijalektalni: Šimūnövíč“.

O povezanosti naglasaka, morfološkoga oblika i sklonidbene vrste u hrvatskim imenima, posebno o položaju imena s dugouzlaznim naglaskom pisao je Stjepan Babić (2002.: 35.). Autor pokazuje kako hrvatska dvosložna imena (i druge imenice) s dugouzlaznim naglaskom završavaju na -o: *Grgo, Šimo, Andro, Ivo*. Za razliku od njih, imena (i druge imenice) s kratkosilaznim naglaskom završavaju na -a, npr. *Grga, Đuka, Šima, Andra, Iva*.

U suvremenoj hrvatskoj komunikaciji postoje poteškoće s nekim od osobnih imena koja se pojavljuju u dvije ili nekoliko inačica, na različitim razinama. To se posebno odnosi na imena stranoga podrijetla, koja mogu biti u različitim stupnjevima prilagođena hrvatskomu jeziku. Raširena pojava inačnih oblika pokazuje da su imena dio leksika koji se ne može ni glasovno sasvim ujednačiti, još manje naglasno.

Glasovni oblik

Ime prema glasovima od kojih je sastavljeno može imati od dvije do nekoliko inačica. U odnosu na glasovni oblik vrlo je često bitan zapis samoga imena jer je najčešće jednoznačan u odnosu na same glasove. I pisani je oblik tada presudan. Mnogi ljudi redovito ispravljaju sugovornike ako ih nazivaju njima neprikladnim oblikom, čak i ako je on prošireniji, neobilježniji, npr. *Lovre*, ne *Lovro*; *Alan*, ne *Alen*; *Mišel*, a ne *Mišela*. Događaju se i slučajevi kada se npr. osoba imenom *Mate* odluči ne odazivati na ime *Mato* kako bi prisilio dozivatelje ili prozivatelje da mu izgovore ispravni oblik imena.

A. Francić (2006.: 77.) određuje osobno ime kao zakonom propisan uglavnom nenasljedan, individualan antroponim. U tome je smislu očito da je pisani oblik doista nužno i standardni oblik nečijega imena. Treba napomenuti da se u ovome radu pojam *osobno ime* rabi jednoznačno, no pojam *ime* rabi se kad se poglavito misli na *osobno ime*, ali se isto može odnositi i na druge dvije osnovne antroponimijske kategorije: *prezime* i *nadimak*. Naime, u hrvatskoj je kulturi poznata pojava da je osobi ime kojim ga bližnji nazivaju, kojim se on predstavlja nepoznatima, potpisuje, pod kojim i knjige izdaje (dakle ime koje odgovara opisu odražavanja čovjekove biti) bude različito od zakonski zapisanoga imena, npr. *Ivo* prema *Ivan*.

Presudnost pisanoga oblika za glasovni sastav imena poglavito se odnosi na hrvatska imena ili prilagođenice, ne uvijek i na imena stranoga podrijetla – kod njih ona ujednačuje, standardizira samo pisanje. Naime, kada se strana imena pišu izvornim načinom, često postoje različite mogućnosti čitanja pa je nužno znati i glasovni oblik, npr. izgovara li se prezime *Michel* /mihel/, /mišel/, /mikel/, /mičel/ ili možda čak /migel/. A naglasak se ne može doznati iz pisanoga oblika.

Naglasni oblik

Zakon ne propisuje naglasni oblik ni imena, ni prezimena, ni nadimka. U velikome se broju slučajeva naglasak imena poklapa na cijelome našem govornome području, međutim ne uvijek. Poteškoća nositeljâ nekoga imena s naglaskom može biti u tome što se njihovo ime razlikuje od onoga kako ih sami izgovaraju. U takvim, pojedinim slučajevima presudnu riječ ima sam nositelj imena. Tako na primjer djevojka *Nika* može s pravom tvrditi da joj je ime naglašeno dugouzlaznim (*Nika*) kako govore ona i njezina obitelj, a ne kratkosilaznim naglaskom (*Nika*) kako to ime naglašavaju npr. u Dubrovniku. *Zrinka* može tražiti da ju zovu *Zrínka*, a ne *Zrínka* kao što se čini npr. u Hercegovini.

U slučaju kada postoje naglasne inačice općenito se pribjegava tomu da se prihvati naglasak određenoga imena ili prezimena na području gdje je ono najrasprostranjenije (npr. *Ánte* u Dalmaciji) ili u kraju iz kojega je njegov nositelj (npr. *Băbić* ili *Bábić*). Tako bi prezime *Jelaska* kao isključivo splitsko prezime (čiji su se tek neki

nositelji iselili) trebalo upravo tako naglašavati, a ne npr. *Jelaska*. Nije stoga čudno da se u naglasno obilježenim primjerima imena koja navode i gramatike katkada razlikuju, vjerojatno ovisno o tome koji je naglasak autoru bliži. Tako je primjerice u gramatici Barić i sur. (1997.) i Raguz (1997.) *Mirko*, a u gramatici Težak-Babić (2004.) *Mirko*.

Morfološki oblik

No poteškoća može biti znatno veća, ne baš lako rješiva kada normativna preporuka potire razlikovnost pojedinoga imena koja je većim skupinama hrvatskih izvornih govornika vrlo važna. U uporabi se posebno ističe problem s dvosložnim muškim imenima poput *Miro*, *Andro*, *Maro*, *Drago*, *Ante*, *Lovre*, *Tino*, *Dino*, *Lino*, *Bruno*, *Pavle*, *Oto*, prezimenima poput *Smoje*, *Paro*, *Bajlo* i nadimcima poput *Tito*, *Jambo*, *Pobro* itd. koja sva završavaju na -o ili -e, bez obzira na naglasak. Tako se na televiziji može čuti i o posjetu Hrvatskoj „Otta von Habsburga“ i „momčad izbornika Ote Barića“. U tiskanome se obliku prema tražilici Google (uz sva njezina ograničenja) redatelj Georgij Paro četvrtinu puta sklanja *Paro* : *Pare* (npr. rješenje o imenovanju Georgija Pare intendantom HNK), a tri četvrtine *Paro* : *Para*. Nadimak se Jambo u genitivu pojavljuje kao *Jambe* tek nešto manje nego Jamba, dok se ime pjevača koji se zove Dino Dvornik pojavljuje za četvrtinu češće kao *Dine* nego kao *Dina*, a ime Brune Bušića čak pet šestina kao *Brune*, a samo jednu šestinu kao *Bruna*.

S načela pojednostavljivanja i ujednačavanja sklonidbe od svih se dvosložnih imena na -o ili -e izdvajaju imena s dugouzlaznim naglaskom od imena s ostalim naglascima. Imena s dugouzlaznim naglaskom (osim onih na -ko poput *Željko*, npr. Frančić, Hudeček, Mihaljević, 2005.) uvrštavaju se u e-vrstu. Tim se normativnim pravilom sklonidba znatno pojednostavljuje. To može biti posebno važno onima koji uče hrvatski (djeci izvornim govornicima ili strancima koji uče hrvatski).

No kako je ovdje riječ o imenima koja su bitan dio identiteta (i) odraslih govornika različitih hrvatskih idioma, navedeno pojednostavljivanje nije nužno najbolje načelo jer potire (sustavnu) razlikovnost bitnu velikomu broju govornika. U nekih od njih ona proizlazi iz gramatičkoga jezičnoga ustrojstva (povezanoga i s izvanjezičnim) – potrebe da se i sklonidbom razlikuju naglasno različita imena (npr. *Miro* i *Míro*, *Brúno* i *Brúno*). U drugih ona proizlazi iz društvenojezičnih, komunikacijskih okolnosti – potrebe da se i sklonidbom razlikuju nositelji imena različita spola, posebno kada se njihov osnovni oblik fonološki razlikuje (npr. *Miro* i *Míra*, *Díno* i *Dína*). Kao primjer takvih ustoličenih poteškoća koji dovodi do uporabne inačnosti u sklonidbi može se navesti i dubrovački most koji se sa sjeverozapadne strane ceste prema natpisu na pločama zove *Most Franje Tuđmana*, a s jugoistočne *Most Franja Tuđmana*.

Govorna sklonidbena inačnost

Budući da su imena poput *Miro*, *Vlaho*, *Drago*, *Dino* muška imena, a norma traži ili preporučuje da se sklanjaju po tzv. ženskoj sklonidbi (odnosno *e*-vrsti kojoj pripada glavnina imenica ženskoga roda), kod velikoga broja govornika koji u svome polazišnom sustavu imaju drugačiji ostvaraj dolazi do nesigurnosti u sklonidbi. To se odražava u javnoj komunikaciji, pisanoj ili govornoj, te se tako za jedne te iste osobe pojavljuju najmanje dvije, katkada čak i tri padežne (odnosno sklonidbene) inačice: *Bruno G Brune / Bruna Bušića*, *Lino G Line / Lina Červara*, *Jambo G Jambe / Jamba*, *Kuže G Kužē / Kužea*, *Vince G Vincē / Vincea / Vinca*, *Lice G Licē / Licea* itd. (niz je poprilično dug). Sklonidbeni oblici poput *Vincea*, *Licea* očito se pojavljuju kao težnja za očuvanjem prepoznatljivosti osnovnoga oblika prezimena.

Poteškoća se posebno očituje u odnosu na imena u kojima uz mušku postoji i ženska inačica. Stoga se velik dio hrvatskih govornika uporno buni ne prihvaćajući normativnu sklonidbu imena tipa *Bruno* i *Bruna*, *Dino* i *Dina* kojima se u GDAL izjednačuju oblici prema *e*-vrsti: *G Brune*, *A Brunu*, *D* i *L Bruni*. Smatraju da se time šalje komunikacijski neprihvatljiva poruka da je riječ o ženskoj, a ne muškoj osobi.

Naravno, takva je preklapanja nemoguće izbjeći u imena koja su istodobno muška i ženska (*Tomica*, *Vanja*). Međutim, kakav naglasni oblik imaju imena koja su govornicima Dalmacije i drugih krajeva neprihvatljivo uklopljena u *e*-vrstu?

Normativna pripadnost imeničkoj vrsti

U gramatikama i priručnicima hrvatskoga jezika dvosložna su muška osobna imena opisana unutar sklonidbe imenica prema tomu pripadaju li *a*-vrsti ili *e*-vrsti, tj. sklanjaju li se po tzv. muškoj ili ženskoj vrsti. U ovome su radu pregledane gramatike od 1916. do 2007. godine: Florschütz (2002. [1916.]), Maretić (1931.), Brabec, Hraste i Živković (1954.), a potom i suvremene gramatike (Ham, 2006: 217), odnosno neka njihova izdanja: Težak i Babić (1966., ²1969., ³1970., ⁴1971., ⁵1972., ⁶1973.), Babić i dr. (1991.), Težak i Babić (⁷1992., ⁸1992., ⁹1994., ¹⁰1995., ¹¹1996.), Barić i dr. (1979., ²1990., ³1995., ⁴1997.), Raguž (1997.), Ham (2002.), Težak i Babić (¹²2000., ¹³2003., ¹⁴2004., ¹⁵2005., ¹⁶2007.), Silić i Pranjkić (2005.), Babić i dr. (2007.) te jezični savjetnik (Hudeček, Mihaljević i Vukojević, 1999.). U većini spomenutih gramatika postoje dvije sklonidbene kategorije prema normativnim kriterijima kao u prikazu 2. U njemu su naglasci prikazani svojim razlikovnim obilježjima, dok je slog, odnosno njegova jezgra, predložena otvornikom *a* kao prototipnim samoglasnikom. Naglasak je razložen na tri naglasna obilježja: udar (*), dužinu (:) i visoki ton (V). Primjenjuju se (i) nazivi prema višeglasnim (autosegmentalnim) opisima (Jelaska, 2004.). U višeglasnim su opisima silazni naglasci jednosložni (jer se udar i visoki ton nalaze u istome slogu), a uzlazni naglasci dvosložni (jer je udar na jednome, a visoki ton na zaudarnome slogu).

(2) Obilježja bitna za sklonidbu

1. GLASOVNI OBLIK	a-vrsta	e-vrsta
1.1. završni glas – otvornik	-o (-e?)	-o / -e
1.2. zatvornička skupina	-nk-, -rl-, -vr- itd.	
<i>primjeri</i>	<i>Janko, Marko, Mirko</i>	<i>Anto, Ante; Lovro, Lovre</i>
2. NAGLASNI OBLIK	oba silazna i kratkouzlazni	dugouzlazni
2.1. udar (jačinom istaknut prvi slog)		*
2.2. dužina sloga (dugi slog + kratki slog)		a: a
2.3. visoki ton		V
<i>primjeri</i>	<i>Janko, Pavle, Matko</i>	<i>Miro, Lovre</i>
3. TVORBA RIJEČI		hipokoristik
3.1. tvorbeno postanje		
<i>primjeri</i>		<i>Maro, Miho</i>
4. PODRIJETLO RIJEČI		
4.1. domaće podrijetlo		
4.1.1. mjesna pripadnost	dubrovačka, južni krajevi	
<i>primjeri</i>	<i>Ivo, Dživo, Miho, Maro</i>	<i>Ivo, Miho</i>
4.2. strano podrijetlo		
<i>primjeri</i>	<i>Oto, Dino, Bruno</i>	<i>Dino, Bruno</i>

U priručnicima uglavnom nema primjera za sklonidbu dvosložnih imena na -e poput *Pavle* ili *Dorđe* koja se sklanjaju po a-vrsti. Izuzetak su gramatike Težaka i Babića (izdanja od 1966.) koji uz trosložna vlastita imena na -je koja se sklanjaju kao *Hrvoje*, poput *Alojzije*, navode da se tako mijenja i imenica *Đorđe*. Muška dvosložna imena neizravno svrstavaju u nekoliko skupina, od kojih se prve četiri (kao *Janko*, *Mario*, *Dorđe*, *Jonke*) sklanjaju prema a-vrsti, a druge (kao *Anto*, *Ante*) prema e-vrsti. Navodi se da se muška vlastita imena bez obzira na podrijetlo sklanjaju kao *Hrvoje* (dakle a-vrsta) ako neposredno ispred završnoga -o imaju dva zatvornika (suglasnika), primjeri su *Karlo* i niz drugih koja sva završavaju na -ko poput *Janko*, *Srećko*, *Zlatko*. Zanimljivo je da su navedena i imena *Mirko*, *Ranko* i *Šinko* s dugouzlaznim naglascima, ne s dugosilaznim koji su vrlo česti (ako ne i češći). Prema tomu bi se pravilu *Lovro* sklanjao isključivo: G *Lovra*, D *Lovru*.

Vukušić, Zoričić i Grasselli-Vukušić (2007.: 58.) spominju u svojoj knjizi ime *Đorđe*. Priručnici također ne navode brojna imena poput *Lovro* ili *Lovre*, posebno strana poput *Bruno*, *Tino* itd.

Za pripadanje e-vrsti glavni je uvjet da dvosložno ime na -o ili -e ima dugi dvosložni (dugouzlazni) naglasak, ali u pripadnost sklonidbi ulaze i mnoga druga obilježja, posebno hipokorističnost. Tako se dvosložni, i to dugouzlazni naglasak pokazuje kao prototipni hipokoristični naglasak, vidljiva oznaka hipokorističnosti.

Iako je već od prvoga izdanja gramatike Težak i Babić (1966.: 77.; 1973.: 89., 1992.) navodeno da se imenice tipa *Ero* u jugoistočnim krajevima mijenjaju u svim padežima po muškoj promjeni, kao *auto* (*Ivo, Iva, Ivu* itd.), to očito nije bilo dovoljno jasno da bi se smatralo normom – moglo se smatrati samo opisom činjenice. Očito je s razloga nezadovoljstva velikoga dijela hrvatskih govornika s dotadašnjom normom, u Akademijinoj gramatici Babić i dr. (1991.: 572.) normativno jasnije dopuštena inačnost, pa se u napomeni uz paragraf 280. navodi:

„Pod utjecajem govora u južnim krajevima katkad se ta imena dekliniraju i po a-vrsti.“

Kao primjer navodi se Krležina rečenica (HKK, 239): *Kultu Diva Gundulića, na primjer, posvetila se golema pažnja...* U drugome, promijenjenome izdanju te gramatike (Babić i dr., 2007.: 378.) navodi se isti (Krležin) navod te pomalo drugačija napomena, sličnija napomeni iz prvih izdanja gramatike Težak i Babić:

„U južnim hrvatskim govorima, posebice u Dubrovniku, ta se imena sklanjaju i po a-sklonidbi.“

Primjeri su *Ivo - Iva, Luko - Luka i Vlaho - Vlah*a (paragraf 200. koji se očito odnosi na paragraf 696. jer se tamo spominju imena *Ivo, Luko i Vlaho*).

(*Nastavak u idućem broju.*)

MEĐUNARODNO PRIZNANJE HRVATSKOGA JEZIKA

Radi međunarodnoga priznanja hrvatskoga jezika početkom 2008., Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu potaknula je da se kod nadležnih međunarodnih tijela pokrene zahtjev za izmjenu međunarodnog jezičnog koda za hrvatski jezik. Dotadašnja oznaka *scr* koja se upotrebljavala za hrvatski jezik skraćena je za *Serbo-Croatian-Roman* dok se za srpski jezik koristila oznaka *scc*, *Serbo-Croatian-Cyrillic*. Te oznake koje su donedavno favorizirale međunarodne organizacije za norme nisu bile u skladu s hrvatskim nacionalnim interesima, a s knjižničarskog motrišta bile su ozbiljna prepreka razmjeni bibliografskih zapisa među knjižničnim bazama.

Inicijativi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, pridružio se i Hrvatski zavod za norme, a pokrenuto je i usuglašavanje zajedničkoga zahtjeva za izmjenom postojećih međunarodnih kodova za jezike s Narodnom bibliotekom Srbije i s Institutom za standardizaciju Srbije. Nakon postignutog načelnog dogovora o suradnji, delegacija iz Srbije, predvođena upravnikom Narodne biblioteke Srbije Sretenom Ugričićem, posjetila je u ožujku 2008. Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagre-